

โครงการสัตวแพทย์ พระราชทานใน สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

8

พระมหากรุณาธิคุณ

เสกสรรค์ สิทธิาคม

โครงการสัตวแพทย์พระราชทานในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสนองพระราชดำริ มาอย่างต่อเนื่องถึง 10 ปี และได้ดำเนินการออกหน่วยสัตวแพทย์ไปแล้วทั่วประเทศถึง 38 ครั้ง เพื่อช่วยเหลือและให้บริการแก่เกษตรกรผู้ยากไร้ ห่วงไกลและขาดโอกาสเข้าถึงบริการของหน่วยสัตวแพทย์ได้เข้าถึงการบริการทางสัตวแพทย์จากคณะแพทย์ที่มีจิตอาสาได้ร่วมกันบูรณาการการทำงานเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนและแผ่นดิน

การจัดกิจกรรม โครงการสัตวแพทย์พระราชทานในครั้งนี้กำหนดจัดขึ้น 3 วัน ตั้งแต่วันที่ 17 ถึง 19 มิถุนายน 2559 ที่ผ่าน มา โดยมีเป้าหมายในการออกหน่วยให้บริการในเขตพื้นที่อำเภอห้างฉัตรและอำเภอลำปาง จังหวัดลำปาง มีผู้ลงทะเบียนขอรับบริการทั้งสิ้น 1,500 ราย รวมสัตว์ทุกประเภทจำนวน 4,750 ตัว ได้แก่ โค และกระบือ 4,000 ตัว ม้า 250 ตัว สุนัข และแมว 500 ตัว โดยใช้หลักวิชาการและเครื่องมือที่ทันสมัยออกให้บริการด้านปศุสัตว์ ได้แก่ การตรวจรักษาพยาบาล สัตว์ ทางด้านอายุรกรรม สูติกรรม ศัลยกรรม การฉีดวัคซีนป้องกันโรคสัตว์ การกำจัดพยาธิ

โครงการสัตวแพทย์พระราชทานใน สมเด็จพระบรมราชินีนาถ

จัดหน่วยตรวจรักษาสัตว์ชาวอ.ห้างฉัตร 3 วันเกือบ 5 พันตัว(2)

ภายในทางเดินอาหารในเม็ดเลือด และพยาธิภายนอก การเก็บตัวอย่าง และการตรวจชิ้นเนื้อโรคสัตว์ การสำรวจสภาวะโรคสัตว์ และการเสวนาปัญหาด้านสัตว์ การให้ความรู้และนำการเลี้ยง และการดูแลสัตว์ให้ถูกสุขลักษณะ การแก้ปัญหาให้แก่เกษตรกรอาสาปศุสัตว์ และให้ความรู้แก่นักเรียน เป็นต้น ทั้งเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรและพึ่งพาตนเองได้ตามแนวพระราชดำริและพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงห่วงใยต่อพสกนิกรทุกคน

“โครงการสัตวแพทย์พระราชทานในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ เกิดจากพระราชดำริว่าจะออกมาเพื่อรับรู้ปัญหาของราษฎรที่เกี่ยวกับสัตว์เลี้ยงที่มักเจอปัญหามากมายเนื่องจากฐานะยากจน ไม่สามารถเข้าถึงการรับบริการตรวจรักษาจากสัตวแพทย์ได้อย่างทั่วถึงที่เพราะจะต้องคอยดูแลพระสุขภาพอนามัยของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างใกล้ชิด ทรงเป็นห่วงเรื่องสัตว์เลี้ยงของประชาชนในท้องถิ่นกันดารห่างไกล

มากทีเดียว เพราะที่ผ่านมาเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรอยู่เป็นประจำไม่ว่าจะโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หรือเสด็จฯ ด้วยพระองค์เอง จึงมักทรงเห็นสัตว์เลี้ยง เช่น วัวควายที่เลี้ยงปล่อยตามทุ่งพอมเห็นแต่กระดูก พวกเปิดอกเท่าที่ทรงเคยเห็นก็ตรัสว่าก็ไม่สมบูรณ์ ทรงห่วงว่าในสวนที่ประชาชนต้องบริโภคก็จะเกิดโรคหรือถ้าจะขายก็ไม่อาจจะได้ราคา ซึ่งย่อมมีผลกระทบต่อ

ดำรงชีวิต ต่อความเป็นอยู่ ต่อระบบเศรษฐกิจในครัวเรือนในชุมชนจึงทรงมีพระราชดำริว่าอยากให้มีโครงการดูแลสัตว์เลี้ยงของประชาชนในถิ่นทุรกันดารยากจนห่างไกลมีพระราชดำรัสเมื่อปี 2549 จึงเกิดโครงการในพระราชดำริดังกล่าวขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา”สรุปความเป็นมาจากคำบอกเล่าของนายสัตวแพทย์หม่อมหลวงพิพัฒน์ฉัตร ดิศกุล เจ้าหน้าที่สำนักพระราชวังในฐานะประธานคณะกรรมการฝ่ายตรวจพื้นที่ของโครงการสัตวแพทย์พระราชทานฯ

นสพ.หม่อมหลวงพิพัฒน์ฉัตร บอกอีกว่าโครงการในพระราชดำริดังกล่าวดำเนินการต่อเนื่องมาทุกปีจนถึงวันนี้ราวๆ 10 ปีแล้วแต่ไม่ค่อยมีใครรู้มากนัก เนื่องจากไม่ได้รับการเผยแพร่อะไร รู้กันเฉพาะในวงการโดยหน่วยงานภาครัฐที่ร่วมดำเนินการเกี่ยวข้องมาอย่างต่อเนื่องคือสำนักพระราชวัง กรมปศุสัตว์ แพทย์อาสาจากสถาบันการศึกษาที่มีคณะสัตวแพทย์ศาสตร์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ทุกสถาบันพร้อมข้าราชการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของแต่ละจังหวัดที่โครงการได้จัดหน่วยสัตวแพทย์พระราชทานเข้าไปดำเนินการอย่างคราวนี้ที่อำเภอห้างฉัตรอำเภอลำปางและสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ที่สำคัญคือประชาชนในพื้นที่จังหวัดนั้นๆ

นสพ.นิพนธ์ ดันดิพิริยะพงศ์ กรรมการโครงการเสริมว่าโครงการสัตวแพทย์พระราชทานฯ ได้พานายสัตวแพทย์ จิตอาสา และนิ

ลิตนศึกษาสัตวแพทย์สัตวบาลจากทุกสถาบัน
เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์สัตวบาลจากกรมปศุสัตว์
จากภาคเอกชนที่เข้าร่วมด้วยจิตอาสา เข้าไป
ยังพื้นที่บ้านเกษตรกรฟาร์มของเกษตรกรหรือ
ชุมชนเพื่อช่วยเหลือในการตรวจรักษา แนะนำ
การดูแลการเลี้ยงการใช้งานพื้นฐานอย่างถูก
สุขลักษณะโดยมีจังหวัด นายสัตวแพทย์เขต
เป็นต้น เป็นเจ้าภาพด้วย

“โครงการสนองพระมหากษัตริย์คุณสม
เด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ นั้นนอก
จากช่วยให้ชาวบ้านเกษตรกรที่มีฐานะยากจน
อยู่ห่างไกลและด้อยโอกาสทางการเข้าถึงการ
รับบริการอย่างรวดเร็วได้รับบริการดูแลรักษา
สัตว์ที่เลี้ยงไว้ด้วยวัตถุประสงค์ต่างๆ ส่วนราช
การที่เกี่ยวข้องมีโอกาสเข้าไปรับรู้ปัญหาและ
ให้บริการได้ในระดับหนึ่ง นิสิตนักศึกษาสัตว
แพทย์ได้เพิ่มทักษะความชำนาญในสายวิชา
ชีพ พร้อมมีโอกาสได้รับรู้พื้นที่ที่ชาวบ้านทำ
การเลี้ยงสัตว์อย่างกว้างขวางหลากหลาย

สำคัญเหนืออื่นใดคือการปลูกฝังหล่อหลอม
สำนึกแห่งการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือ
ผู้อื่นโดย ไม่มีผลประโยชน์เป็นแรงจูงใจ หาก
แต่เป็นการให้ด้วยหัวใจเสียสละ ไปทำให้
เกษตรกรมีความสุขแล้วตัวเองก็มีความสุข
เพราะการได้ช่วยเหลือคนอื่น และได้รู้ว่าหลัก
การดำเนินชีวิตอย่างนี้ที่เป็นความดีงามตาม
หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนว
พระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
เป็นการทำงานช่วยเหลือประชาชนถวายต่าง

พระเนตรพระกรรณ ถวายเป็นพระราชกุศล
และเฉลิมพระเกียรติ” นสพ.นิพนธ์ กล่าว

ด้าน นสพ.มานิช เพ็ญพวงค์ บอกต่อ
ว่า การออกหน่วยแต่ละครั้งแต่ละปีที่ทำครบ
ทั้งสี่ภาค ก็ดูแลรักษาสัตว์ป่วยต่างๆ ไปเลย
ตรวจสุขภาพ เจาะเลือด ถ่ายพยาธิ สักรว
ด้วยว่าในแต่ละพื้นที่มีโรคระบาดด้วยมัย จะ
ได้แนะนำให้เฝ้าระวังและป้องกันยังงัย ทุก
อย่างชาวบ้านไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายใดๆ ทำให้ฟรี
หมด

“รักษา ตรวจสุขภาพ เจาะเลือด ถ่าย
พยาธิ แต่งกลีบเลี้ยง เป็นต้น ยังให้ความรู้ชาว
บ้านความพื้นฐานในการดูแลเลี้ยงดูสัตว์ของ
ตนเอง แนะนำวิธีทำอาหารเสริมได้เอง ราคาประ
หยัดโดยใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นแต่คุณภาพ
เท่าเทียมซื้อจากตลาดในราคาแพง กระบวน
การดังกล่าวล้วนมาจากแนวพระราชดำริของ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระ
บรมราชินีนาถ สัตว์เลี้ยงจะไม่ขาดสารอาหาร
แล้วยังเพิ่มมูลค่าด้วย ถ้าเป็นสัตว์เลี้ยงเพื่อ
เศรษฐกิจในครัวเรือนยังนำเอาผู้มีความรู้ด้าน
ตลาดไปแนะนำให้ด้วย ที่สำคัญที่สุดคือแนะ
ให้รวมกลุ่มกันตั้งเป็นสหกรณ์อื่นเป็นแนวทาง
ที่จะได้เข้าถึงการรับบริการได้ดีกว่าต่างคน
ต่างเลี้ยง การที่ประชาชนได้โอกาสเข้ารับ
บริการดีขึ้นพอมีความรู้ดูแลตัวเองได้บ้างเชื่อ
ว่าจะสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุขตาม
วิถีแห่งความพอเพียง โครงการตามแนวพระ
ราชดำรินี้มีใช้มาแล้วก็หายไปมีการย้อนกลับ
ไปตามผลในช่วงสองถึงสามเดือน ในการจัด

หน่วยแต่ ครั้งใช้จิตอาสาทั้งหมดราวๆ 200
คนทุกคนมาด้วยหัวใจที่จะทำประโยชน์ให้คน
อื่น ให้ชาวบ้านแล้วก็ตั้งใจจะทำความดีถวาย
เป็นพระราชกุศล เพื่อเฉลิมพระเกียรติสนอง
พระมหากษัตริย์คุณด้วยหัวใจ โดยมีกรม
ปศุสัตว์หนุนโครงการ” นสพ.มานิช ย้ำ